

Ničení evropsky výjimečné přírody Králického Sněžníku bude řešit Evropská komise v Bruselu

úterý 13. října 2020

Senátor Parlamentu ČR Petr Orel a pět ekologických organizací [1] odeslalo ve středu 7. 10. 2020 do Bruselu podnět žádající prošetření a zastavení nevratného ničení evropsky výjimečné přírody na vrcholu Králického Sněžníku. Příčinou je výstavba 34 metrů vysoké rozhledny na polské straně, bezprostředně u hranice s ČR. Dokumentace stavby z konce září dokládá intenzivní rozsah poškozování vrcholu hory těžkou technikou a výkopovými pracemi [2]. Je to ale jen začátek masivní devastace unikátní horské přírody. Senátor a organizace upozorňují na to, že pokud bude rozhledna zprovozněna, dojde k výraznému nárůstu počtu turistů a ke zničení unikátního ekosystému alpského bezlesí. Jedinou možností, jak vzácnou přírodu zachránit, je zapojení veřejnosti a zásah Evropské komise. Odpor proti stavbě rozhledny je i na polské straně Králického Sněžníku, kde vznikla petice „Sněžník bez rozhledny!“ [3].

Realizaci projektu umožnilo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, které na realizaci projektu poskytlo dotaci z evropských fondů [4]. Projekt předražené rozhledny s investičním rozpočtem zhruba 77 miliónů korun je příkladem tzv. perverzní dotace, kdy za veřejné peníze vzniká stavba, která upřednostňuje finanční zájem nad zachováním vzácné a přísně chráněné přírody. Situace je o to více absurdní, že ke stavbě dochází v době, kdy je horská příroda u nás přetížena nadměrným a neudržitelným turismem. Paradoxně, jedno z posledních nepoškozených míst v našich horách se nyní ničí výstavbou rozhledny, aby jej pak zaplavily davy turistů. Rozhledna je přitom zcela zbytečná, protože vrchol hory je přirozeně bezlesý a poskytuje krásné výhledy. V blízkém okolí stojí už několik rozhleden a na vrcholu Větrov se dokonce staví přesná replika bývalé rozhledny na Králickém Sněžníku!

Ve svém podnětu senátor i organizace upozorňují orgány v Bruselu na to, že schvalování projektu proběhlo v rozporu s požadavky evropské směrnice Rady 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť. Vrchol hory je totiž pro svou výjimečnost na obou stranách hranice chráněn touto směrnicí i národními předpisy jako evropsky významné území Natura 2000. **Proces schvalování projektu probíhal netransparentním a chybným způsobem na základě nedostatečně a neobjektivně zpracovaných podkladů.** K záměru výstavby rozhledny byla v roce 2013 v Polsku zpracována analýza možných vlivů na předměty ochrany Natura 2000, ta ovšem zcela nedůvěryhodně vyhodnotila a podcenila předpokládaný vývoj návštěvnosti a související dopady tak, aby závěr analýzy výstavbu umožnil [5]. **Navíc, nebyla zohledněna tzv. kumulace negativních vlivů výstavby rozhledny v návaznosti na řadu podnikatelských projektů,** které se v oblasti Králického Sněžníka souběžně realizují např. v Dolní Moravě v čele se Stezkou v oblacích nebo na polské straně hory v rezortu Czarna Góra. Výstavba rozhledny na vrcholu se s těmito projekty doplňuje a povede k neúnosné zátěži nejcennější vrcholové části hory, navíc s vysokým rizikem výstavby dalších objektů po dokončení rozhledny.

Zachránit evropsky významnou přírodu na vrcholu hory může nyní jen silný nesouhlas veřejnosti a zásah Evropské komise. Důležité je, že na polské straně rovněž roste odpor proti výstavbě rozhledny a vznikla zde **petice „Sněžník bez rozhledny!“**, kterou podepsalo již **1 700 lidí z obou zemí**. Petice je dostupná v české i polské verzi a připojili se k ní už stovky českých milovníků hor.

Nejasnou roli v celé kauze sehrálo Ministerstvo životního prostředí. K záměru výstavby rozhledny totiž proběhla pouze základní forma mezistátního procesu posuzování z hlediska dopadů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí. Toto posuzování bylo ukončeno stanoviskem Ministerstva životního prostředí z února 2014, kde ministerstvo konstatuje, že při dodržení stanovených podmínek Česká republika dále netrvá na mezistátním procesu posuzování a ukončuje jej. Místo jednoznačného nesouhlasu se stavbou zbytečné rozhledny, stanovilo MŽP jen tři podmínky, z nichž tu nejdůležitější polská strana neakceptovala a dvě zbývající jsou spíše kosmetického charakteru. **V roce 2020 se tedy buduje 34 metrů vysoká nová dominanta na základě zastaralého a netransparentního schvalovacího procesu, který probíhal v letech 2013 a 2014 a opíral se o zcela nekvalitní zprávu o posouzení vlivů na životní prostředí.**

Vyjádření k tématu:

Petr Orel, senátor Parlamentu České republiky: *„K přírodě je potřeba mít úctu a pokoru, v tomto případě je tomu zcela naopak, opět se snažíme divokou přírodu přizpůsobit rekreačním potřebám, což přinese následnou devastaci vrcholové partie Králického Sněžníku. Turistický průmysl nepatří do nejcennějších částí naší přírody, tam je nutné návštěvnost usměrňovat, či omezit tak, aby nedošlo poškození chráněného ekosystému.“*

Ondřej Bačík, předseda Společnosti přátel Jeseníků: *„Všude čteme o tom, jak je horská příroda u nás přetížena a ničena turismem. Paradoxně, jedno z posledních nepoškozených míst v našich horách se nyní ničí nesmyslnou výstavbou a pak jej zaplaví davy turistů. Je to příklad perverzní, špinavé dotace, kdy za veřejné peníze vzniká stavba, která upřednostňuje byznys nad zachováním vzácné a čisté horské přírody. Správa CHKO Jeseníky i ministerstvo životního prostředí nezajistili ochranu Králického Sněžníku, věříme, že brzy zasáhne Brusel a nesmyslné ničení zastaví.“*

Jiří Beneš, koordinátor výzvy Zachraňme lesy z Hnutí DUHA: *„Naše třetí nejvyšší pohoří se mění z ostrovu divoké přírody na zábavní park a výkladní skříň komerčního turismu. Výstavba rozhledny nepřinese lepší rozhledy do okolní krajiny, ty jsou z bezlesého vrcholu hory fascinující samy o sobě. Jediným vítězem, jemuž rozhledna na vrcholu Králického Sněžníku za 77 milionů korun z peněz českého Ministerstva pro místní rozvoj přinese užitek, je provozovatel zábavního areálu v Dolní Moravě. Z cizích finančních prostředků získá pro své návštěvníky další atraktivní výletní cíl.“*

Ivo Dokoupil, koordinátor Hnutí DUHA Jeseníky: *„Především je třeba uchránit divokou přírodu Sněžníku. Ale také je třeba skoncovat se systémem, kdy evropské dotace posilují moc oligarchů a vlivových skupin a navíc ničí mimořádně cenné části naší přírody. Veřejným zájmem na Králickém Sněžníku je ochrana unikátní a divoké přírody a ne nával platicích turistů, jejichž peníze navíc neskončí na účtech obcí, ale na účtech vlivných podnikatelů.“*

Kontakty:

Petr Orel, senátor Parlamentu České republiky: OrelP@senat.cz

Ondřej Bačík, předseda Společnosti přátel Jeseníků, 604 631 563

ondrej.bacik@centrum.cz

Jiří Beneš, koordinátor výzvy Zachraňme lesy, Hnutí DUHA, 606 078 021,

jiri.benes@hnutiduha.cz

Ivo Dokoupil, koordinátor Hnutí DUHA Jeseníky, 777 787 927

ivo.dokoupil@tiscali.cz

Poznámky:

[1] Signatáři podnětu k Evropské Komisi, Generálnímu ředitelství pro životní prostředí, jsou:

1. Petr Orel, senátor Parlamentu České republiky,
2. Společnost přátel Jeseníků, z.s.
3. Hnutí DUHA Jeseníky, z.s.
4. Malínské aleje, z.s.
5. Hnutí DUHA – Friends of the Earth Czech Republic, Brno
6. Český svaz ochránců přírody Šumperk

[2] Video a fotodokumentace Společnosti přátel Jeseníků zachycující stavební práce z 24.9.2020:

<https://youtu.be/DutzDLkhhAY>

<https://www.uschovna.cz/zasilka/DPGDH37YMBSJ6G8V-5G4>

[3] Petici „Sněžník bez rozhledny!“ je v české i polské verzi dostupná k podpisu na webu:

https://www.petycjeonline.com/snienik_bez_wiezy?fbclid=IwAR3KzrnyPZvJxxggS6DpcB3YxQ1yK1Y45J6iBFZN50ImF8ISUjSho5Y_RC4

[4] Dotace na projekt je čerpána přes Ministerstvo pro místní rozvoj prostřednictvím Centra pro regionální rozvoj České republiky v rámci Programu Interreg V-A Česká republika – Polsko. Zde konkrétně schválený projekt má název:

„Kladsko-Orlicko-Sněžník“ a celková výše dotace činí 3,464 tis. EUR. Předkladateli projektu jsou město Králíky a Sdružení obcí Kladska a obec Stronie Śląskie na polské straně. Investorem výstavby samotné rozhledny je v rámci projektu obec Stronie Śląskie.

[5] více informací na: https://portal.cenia.cz/eiasea/detail/EIA_MZP034M